

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Nr. 8645. Șool.

CONCURS

Din fundațiunea Cologea cu începutul anului școlar curent au devenit vacante 2 stipendii câte de 120 corone, pentru conferirea cărora se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Concurenții, la cererea scrisă cu mână proprie și adresată consistoriului archidieceșan, au să acludă următoarele documente în original.

1. Carte de botez, că sunt români greco-orientali de pe teritoriul archidieceșei;

2. testimoniu de pe anul școlar trecut 1900/1;

3. testimoniu de avere;

4. alte eventuale documente recomandătoare.

Cererile întrate după expirarea termenului nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 20 Septembrie 1901.

Consistoriul archidieceșan.

Din Austria.

Sibiu, 7 Octombrie n.

Prin rescript împărătesc, datat din 30 Septembrie nou, reichsrath-ul austriac e convocat în sesiune ordinară pe 17 Octombrie n. la Viena. Se va întruni deci cu câteva zile mai înainte decât parlamentul ungar, convocat și el pe 20 Octombrie nou la Budapesta.

Cercurile politice din ceealaltă parte a monarhiei lăgă mari speranțe de activitatea acestei sesiuni parlamentare austriace, în care conform programului de lucru s-a stabilit din partea guvernului, au să fie rezolvate cele mai grele chestiuni, cari de ani de zile stau puse la ordinea zilei, anume: budgetul, care de patru ani nu e votat pe cale parlamentară, stabilirea unei tarife vamale autonome față de Ungaria, legarea convențiilor vamale-comerciale cu statele străine, și în fine reînnoirea pactului vamal-comercial cu Ungaria.

Tote sunt chestii grele și de extremă importanță pentru monarhie; și toate sunt de caracter mai mult sau mai puțin economic; de aceea guvernul austriac are mare speranță, că va trece preste ele, de-și nu cu ușurătate, dar cu pelea de înțregă, — cum se zice, — pentru-că în chestii economice reichsrath-ul va fi în stare și va avé și voînța să-i deo majoritate pe care să se pôtă răzima.

De cea mai mare importanță dintră toate chestiile numite este, atât pentru cei din Austria cât și pentru noi, reînnoirea pactului vamal-comercial întră Ungaria și Austria, care de patru ani așteptă să fie reînnoit. Pe tema această se vor da luptele cele mai înverșunate parlamentare, la noi și dincolo, și e greu de prevădut că lupta această cum se va termina.

Negreșit, că guvernul austriac va avé la spate, dacă nu întregul reichsrath, apoi o majoritate covârșitoare, care va cere să fie legat pactul întră alte condițiuni, mai favorabile pentru austrieci decât cele de până acuma, — precum și guvernul ungar s'a îngrijit,

cum ne arată rezultatul alegerilor dietale de curând efectuate, ca parlamentul Ungariei, care se va deschide la 20 Octombrie n., să aibă un aspect mai opozițional decât cel din trecut, și în special mai *Kossuthist*, — pentru-ca să pôtă impune celor de dincolo, și să se pôtă scuza, că opoziția nu l'lasă să facă concesii austriacilor, ci din contră ea cere concesii dela austriaci. Și dacă se vor încăpățina și unii și alții, ușor se pôte întâmpla, ca tovărășia vamală comercială dintră Austria și Ungaria să se desfacă, și în viitoriu să se caute fie-care țără separat de cap, — dacă cumva nu va interveni în ultimul moment Coróna cu autoritatea ei, în favorul reînnoirii pactului, dat fiind că interesele Corónei cer, ca reînnoirea să se facă cu ori-ce preț.

O greutate mare, nu ușor de învins, va forma la reînnoirea pactului și împrejurarea, că noul tarif vamal al Germaniei e atât de ridicat cu privire la produsele agricole, încât Ungaria la nici un cas nu va puté lega convenție comercială cu Germania, decât numai în cazul, dacă se va puté esopera o reducere în taxele vamale proiectate din partea guvernului german, pentru-că altcum s'ar duce singur și de bunăvoie spre prăpastia economică.

Data fiind deci gravitatea situațiunei, așa se crede în cercurile politice austriace, că scene ca cele din trecut nu se vor mai întâmpla în reichsrath-ul dela Viena, și că toate partidele reprezentate în el vor căuta de astădată să deo rezolvarea cea mai favorabilă tuturor chestiilor atinse, de interes vital pentru popórele Austriei. E și de dorit, ca după atâția ani de secetă parlamentară să vină și dincolo un an mănós și bogat în activitate mulțămitoare și fericitoare pentru popórele, cari și-au ales reprezentanții nu pentru-ca să se certe și să facă gălăgie, ci pentru-ca să muncescă în folosul lor!

Regele Carol la Viena.

În călătoria sa spre casă, venind din străinătate, Regele Carol al României s'a oprit în Viena, pentru a se întâlni cu Monarhul nostru, care, în rîndul trecut, când Suveranii români au trecut prin Viena în străinătate, era dus la manevrele de toamnă, și nu i-a putut vedé.

Maiestatea Sa Regele Carol a sosit Joi sêra la Viena; ear' Vineri dimineța Monarhul nostru i a făcut visita la hotel, unde a ramas o oră și un sfert.

După amiază Regele Carol a primit în audiență pe ministrul nostru comun de externe, contele Goluchowski, care a stat în audiență la M. Sa o oră întrégă.

Maiestatea Sa a mai primit în audiență pe ministrul României la Viena, Emil Ghica, și apoi spre sêră, însoțit de dd. colonel Mavrocordat și locot.-colonel Georgescu, a mers la gară, unde a fost întâmpinat de dl Emil Ghica, ministru plenipotențiar al României la Viena, și de funcționarii superiori ai căilor ferate.

Maiestatea Sa a binevoit a se întreține, până la plecarea trenului, în modul cel mai afabil cu persoanele prezente.

În timpul șederii Majestății Sale la Viena dl de Koerber, președintele consiliului, toți ministrii, precum și Mahmud Nidim

Bey, ambasadorul Turciei, s'au înseris în registru hotelului.

Despre întrevăderea Monarhului nostru cu Regele României se depeșeză dela Viena următoarele:

Vineri de dimineța, la orele 10, împăratul Francisc Iosif s'a dus, în echipagiul de Curte, cu adjutantul său, căpitanul de corvetă von Höhnel, la hotelul Krantz, ca să viziteze pe regele Carol al României, sosit aici.

Împăratul Francisc Iosif era îmbrăcat în uniforma de colonel al regimentului său român de infanterie, No. 1.

Regele Carol purta uniforma de colonel austriac al regimentului său de infanterie austriacă, No. 6.

Întâlnirea a fost foarte cordială.

Suveranii au conversat singuri o oră și 15 minute.

Împăratul s'a despărțit de Regele Carol în modul cel mai afectuos.

Mulțimea, adunată în piață, i-a făcut ovațiuni.

Regele Carol l'a însoțit până la jumătatea scării.

În cercurile politice se dă mare importanță acestei întrevăderi, ear' în cercurile diplomatice se asigură, că regele Carol al României a încheiat definitiv, cu împăratul Francisc Iosif, o convențiune militară, pentru cazul când Rusia ar conveni de a neaștepta o lovitură în Balcani, și anume, în vederea alianței dintră Bulgaria, Sêrbia și Muntenegru, sub protectoratul Rusiei, care se consideră ca iminentă.

La începutul noului an școlar.

I.

Ușile școlilor noastre sunt earăși deschise.

Din pragul acestor uși cuvine-se să aruncăm o scurtă reprivire la trecut, spre a ne face astfel mai clară privirea în viitor. Avem datorința a o face această, pentru-că poporul nostru numai dela cultură și pôte spera mântuința și scăparea de relele urmări ale întunecimei sub care a gemut atâta amar de veacuri, și astfel starea instituțiilor lătoare de cultură și a factorilor acestora, — înțelegem în special starea școlilor și a învățătorilor nostri, — nu este nici cum de mică însemnată și de puțin interes.

Cartea istoriei școlilor noastre și a învățământului ce în ele s'a dat și se dă fiilor poporului nostru, tinêră fiind, cuprinde foarte puține foi, așa că ori și cine ușor le pôte răsfoi și studia.

Din această carte aflăm, că îndată după-ce poporul nostru și-a frânt lanțurile iobăgiei, cu o însuflețire și o energie rară s'a nisuit a se adăpa din isvórele științei. Puținii bărbați luminați pe cari i-am avut în acel timp, în fruntea cărora se afla marele arhieru Andreiu, au știut că numai prin școlă se pôte pune stăruința întru fundament pentru binele și fericirea generațiunei viitoare, căci ea are de scop a ne forma aceia, ce după destinațiunea noastră trebuie să fim, ea este baza existenței și viitorului nostru. Ii și vedem pe acești bărbați, cum unul ca toți și toți ca unul, în bună înțelegere și în unire, își sacrifică toate puterile spre a ridica în toate părțile altare de ale științei, — școle populare.

Se cresc anume slugitori la aceste altare ale științei întemeiate, — învățători — și trebuie cu bucurie să recu-

noscem și să mărturisim că acești primi pioneri ai culturii masei poporului nostru au muncit cu zel și devotament uimitor.

Progresul ce l'am făcut în vastul câmp al educațiunei și instrucțiunei poporului nostru în timpul absolutismului, considerând greutatea începutului și scurtimea timpului, a fost satisfăcător. Întrăți în era constituțională, în primii ei ani înaintăm cu pași repezi, dornici de a ajunge la gradul de cultură egal cu al popórelor conlocuitoare, cât mai îngrabă.

În scurt timp însă în avântul ce ni-l luăm suntem opriți de șovinismul rasei ajunsă domnitoare, carea se îmbată de afurisita „*idee de stat magiar*”.

Progresul de aici încolo e mai anevoios în urma multelor piedeci ce ni-se pun. Cu cât el însă este mai anevoios, cu atât este mai temeinic, de-ore-ce am prevădut puterea și tăria fur-tunilor la care va fi espus.

Tocmai fiind-că prevedem furtunile amenințătoare, cari ușor se pot descărca asupra noastră în fie-care moment, datorința avem toți cei-ce suntem puși în serviciul lăfărei instrucțiunei și a educațiunei poporului nostru, nu numai a ne desbrăca de nepăsarea cea păcătósă, care pe foarte mulți dintră noi în anii din urmă i-a îmbrăcat în haina sa, ci înțelegând devisa veacului present, care este *munca*, să se trezescă în inimile tuturor *energia*, spre a întrebuiința toate puterile noastre în serviciul cauzei la care suntem angajați și care e: ridicarea nimbului școlilor și învățătorilor români și prin această progresarea în cultură și știință a poporului nostru.

Accentuate acestea, să stabilim aici chiar acuma la începutul noului an școlar, un bilanț al activității școlilor și învățătorilor nostri.

Din multe părți s'a remarcat în timpul din urmă, că cele mai multe școle de a-le noastre nu progresază și că învățătura ce se dă elevilor e cu totul neînsemnată în proporție cu așteptările puse. Trebuie să recunoscem că în parte aceste afirmări sunt juste, și constatând această avem și datorința a căuta și remediul vindecător. Multe vor fi cauzele acestui neajuns; principala cauză însă trebuie să o atribuim lipsei unui *plan de învățământ* clar, amănunțit și corespunzător instrucțiunei necesare poporului nostru.

Lipsa acestui plan a fost observată și din partea autorităților noastre superioare școlare, ba în congresul național-bisericesc ultim s'a și decis, ca fie-care diecesă separat să compună câte un proiect de plan detaliat al materialului ce are să se propună în școlele noastre, și apoi pe baza acestor proiecte consistoriul metropolitan să prezenteze în sesiunea următoare congresului un proiect, care primit apoi are să fie obligător pentru întreaga Metropolie.

Compunerea unui astfel de plan de învățământ este de cea mai cardinală însemnată, și de aceea numai bucura ne putem, vedând că singuraticile diecese au concretizat elaborarea proiectelor întru acest scop celor-ce în primul loc sunt chemați la această — *învățătorilor*.

Anume, s'a format în fie-care diecesă o *anchetă*, compusă din trei dintră

cei mai renumiți învățători din respectiva diecesă, având fie-care în fruntea sa pe câte un specialist și fruntaș bărbat de școală.

Legăm cele mai frumoase speranțe de aceste anchete, în convingerea, că știind fie-care membru aprecia sarcina ce a primit-o asupra sa, își va și împlini cu conștiințioasă și scumpătate chemarea sa, ear' în sesiunea viitoare a congresului nostru național se va sta-tori acest plan așa cum el va fi propus de aceste anchete, căci ori și ce modificări făcute de cei ce numai dela „masa verde“ se ocupă cu astfel de chestiuni, ori-cât de cu multă bunăvoință ar fi ele făcute, numai în detrimentul planului vor fi, căci *praxa* împreună și cu mai puțină teorie, în instrucțiune e mai dădătoare de ton de cât *teoria* cea mai vastă dar' fără *praxă*.

Introdus odată acest plan, compus cu chibzuială și cu pricepere, e neapărată trebuință, ca cei chemați să observe cea mai severă *controlă* spre a fi el și pretutindenea executat. Preste tot lipsa unei stricte controle, dar' făcută de cei chemați, asupra tuturor afacerilor noastre școlare, simțită fiind, este imperios reclamată.

Mai adăugând la acestea, că dacă cărturarii poporului nostru de pretutindenea ar arăta mai mult interes și mai multă bunăvoință față de afacerile școlare de cât în prezent, atunci școlile noastre în scurt timp ar lua un avânt însemnat, ear' poporul de rënd s'ar încălzi și îndrăgosti mai mult în școlile sale, nu le-ar mai considera ca sarcine, ci ca adevărate altare, prin ceea-ce cu toate piedecile ce ni-se pun de cei-ce nu voesc a ne crește poporul român în spirit național-românesc, progresul în școlile noastre în acest spirit totuși va fi mai satisfăcător și mai temeinic de cât în prezent.

D. A. Mosora.

Scrisore din Budapesta.

— Două serate. —

Budapesta, 30 Septembrie 1901.

Savantul profesor din București, N. Iorga se află de câteva săptămâni în Budapesta, petrecându-și timpul cu studiarea manuscriselor și diplomelor vechi, aflătoare în bibliotecile de aici. Având dorința de a cunoște tinerimea română dela universitate, și-a rupt câteva momente din timpul consacrat nobililor sale porniri, și în ziua de 26 Septembrie n. a convenit la o cină comună, cu preste 20 universitari români.

Numărul acesta de 20 se pare foarte dis-parent față de marea majoritate a celorlalți tineri, cari, din cine știe ce motive, au aflat de bine „a escela prin absență“.

Dar' cei 20 tineri, fosti prezenți, s'au grăbit a nu scăpa acest binevenit prilej, când

pot cunoște pe un om de valoare, ca dl Iorga, când pot sta de vorbă și pot petrece împreună cu dînsul câteva momente senine. Au arătat prin acesta acei 20 de tineri — demni reprezentanți ai studențimii rom. — că știu aprea munca serioasă a bărbatilor fruntași și că cunosc importanța unui bărbat ca dl Iorga. Ear' s'era petrecută cu acest mare dascăl, a fost o s'era veselă, dar' și instructivă totodată prin natura discuțiilor ce s'au încins și prin observările, pline de spirit, ale dlui Iorga.

În s'era aceea dl Iorga a fost salutat și binevenat din partea tinerimii prin studentul în filosofie Ioan Lupaș, care, prin avântate cuvinte și într'un fel isteț de dicțiune, a accentuat importanța bărbatilor, cari își jertfesc odihna vieții pentru scopul de a zidi edificiul trecutului unui popor, de-al ridica la înălțimea admirațiunii și de-al împodobi cu lamura adevărului istoric. A vorbit apoi despre monumentele istorice ale trecutului nostru, despre rodnică oboselă a acelora, cari ca dl Iorga, știu da glas învechitelor chislove, prin a căror slovă vorbesce calduros cuvântul cutărui cronicar, care cu însuflețire ne povestesc despre Băsarabi și — acei Mușatini „descălecători de țără, dădători de legi și datini“.

— De pe paginile ciuruite și prăfose — a zis dl Lupaș mai departe, ne resare înainte un Mircea și-un Alexandru, un Stefan și-un Mihai. Nu răsar de sine, ci prin condeiul recreator al acelora, cari ca ilustrul nostru ôpe prin strălănică muncă descurcă șirele încălțate ale cronicilor și în șire clare ne pun înainte tablourile acelor măreți străbuni. A continuat prin a arăta valorea „Istoriei Literaturii“ scrisă de dl Iorga și a stérșit, zicând: „Azi, iubiților colegi, când avem rara fericire de a saluta în mijlocul nostru pe unul dintr'ei mai de frunte fruntași spirituali ai neamului nostru, pe unul, care acum de curând ni-a pus nouă — generațiunii tinere — o adevărată biblie în mână: simt o nespūsă bucurie și cred, că exprim gândul tuturor colegilor mei, când îi mulțămesc dlui Iorga, întâiu pentru-că ni-a dat această carte sfântă, al doilea, pentru-că a binevoit a ne învrednici în s'era acesta de societatea on. Dsale. — Ca dl Iorga să aibă o lungă viață și un viitor tot atât de valoros și de bogat în mănăsă activitate, precum fi este trecutul, relativ foarte scurt: *e dorul nostru at tuturor*. — Inchin în sănătatea dlui Iorga!

Cuvintele dlui Lupaș au impresionat foarte mult pe dl profesor, ear' drept efect al acestor cuvinte se pôte privi faptul, că dl Iorga încântat de entuziasmul acestor câțiva tineri, entuziasm exprimat prin cuvintele studentului Lupaș, s'a hotărât, ca în Dumineca viitoare, adică în 29 Septembrie să le țină o conferință despre cel (din urmă) mai nou product al său: despre *Istoria lui Mihai Viteazul, pentru poporul românesc*. — Dl Iorga și-a exprimat bucuria, că studentul Lupaș i-a cetit cartea și a scos dintr'însa ceea ce dînsul a depus, adică sentimentul dragostii de neam. „Doresc, a zis, ca toți să cetescă din această carte ceea ce dl Lupaș a cetit și fiecare să simtă la cetirea acelor pagine aceeași dragoste

și tragere de inimă, pe care eu am avut-o când le-am scris“. — Se bucură, a zis mai departe, că tinerii noștri, de-și referințele de traiu sunt cam nefavorabile gândului, dorurilor și în general desvoltării lor, totuși sunt mai superiori celor de dincolo în multe privințe; vede în ei inimi tinere, înflăcărare și serioșitate bărbătescă totodată. . Pe la ôrele 10 s'era s'au despărțit, tinerii români cu dorul reîntâlnirii în a treia s'era, ear' dl Iorga cu mulțămirea, că a aflat și într'ei tinerii de dincôce câțiva inși, cari l'au știut asculta și i-au putut înțelege gândul.

Dacă ar fi venit și în a doua s'era tot numai 20 de inși, ar fi fost lucru trist, dar' acum s'a vădut, că tinerii noștri se știu prezenta și în număr mai respectabil, când e vorba despre un lucru atât de însemnat și așa de rar în viața studenților români de aici: *de a conveni cu un dascăl român și de a asculta de pe buzele acestuia accentul cel dulce al unei genuine limbi românești*. 60 de inși au venit să asculte cuvântul dlui Iorga și să învețe dintr'însul a cunoște pe *Mihai Viteazul* în întregă ființa lui, chiar așa după cum a fost el, nu după-cum s'ar sili străinii să ni-l descrie. Dl Iorga și-a ținut în cel mai limpede graiu românesc întregă conferința sa despre „acel Mesia resboinic al neamului românesc, despre acel frumos și înfricoșat arhangel, a cărui sabie strălucesc încă așa de viu din adâncul veacurilor trecute“. Din întregă această conferință cea mai interesantă ni-s'a părut partea aceea, în care se da caracteristica lui Mihai și din care cităm următoarele: „El (Mihai) nu se putea opri, nu se putea măr-gini în revărsarea puterii sale, cum fac ômenii obicinuiți, chiar când au o destoinicie mai mare. El era osândit să m'ergă înainte spre culmile înalte ale isbânde, în prăpăstii sfășietore ale înfrângerii, prin strimtoriile înfricoșate ale primejdiei, fără altă țință, decât acest mers înainte cu ori-ce preț. Calul cu nările de foc al norocului său își avea pre-gătită odihna numai în fundul genunei, unde trebuia să-și sfărime mândrul și nenorocitul călăreț. — „Așa a fost acest Mihai-Vodă, Domn al Terii Românești, care trebuia să fie o clipă, destul să ne am'escă, cât vom mai trăi de ac' înainte — Craiul Mihai al Românilor. Sau înșirând ca odinioară pisarii din cancelaria lui regală: Domnul Ardealului, al Terii-Românești și al Moldovei. *Ce vis nebun, Domne!*

Conferința întregă a fost cu încordată atențiune urmărită, ear' la sfârșitul acestei prelegeri înălțătoare de spirit, prelungite aplause și puternice strigăte de „Să trăiască“ urmară, a căror potolire numai într'un târziu isbuti, când dl Octavian Goga se ridică, ca în numele tinerimii să aducă prinos de mulțămită dlui Iorga pentru actul de redesteptare națională ce l'a s'evîrșit în s'era aceasta în cercul unor tineri, cărora s'ortea li-a răpit fericirea de a asculta în palatul muselor, în sanctuarul științelor dulcea noastră limbă maternă, căci am ajuns a fi străini la noi a casă. Am ajuns în țera noastră de nu ne mai auzim graiul, decât în tânguelnicele accente ale doi-

nei plângetore, care face să tremure de jale frunza codrului bătut de voinicii dați pe hauducie... ori de câte-un cântec snuls din vi-tejia vremurilor apuse, când era adev' cu-prinsul cântecului:

Horia bea la crâșmă 'n deal
Domnii fug toți din Ardeal.

„Ilustrul nostru ôpe — a zis într'ele altele dl Goga — ne-a pus în fericita poziție de a ridica v'elul de preste câteva momente de măreție națională, de a put' cunoște tragica poesie de acum trei-sute de ani, când trăia un popor de giganti și în fruntea lui un erou de epopee... Dl Iorga a spulberat pulberea, de care noi nu vedeam destul de clar umbra lui Mihai-Vitezul — eroul legendelor noastre naționale. Dl Iorga a fost în astă s'era pentru noi un George Lazar modern. — Vom păstra vecinic amintirea acestor clipe, când cel mai mare dascăl al Românilor a luminat înaintea unei cete de visători — cu magică lumină umbra lui Mihai-Vitezul“.

La acestea a răspuns dl Iorga accentuând de nou iubirea și dragostea, cu care 'și petrece dînsul într'ei tineri și într'ei tineri români. „Mi drag de D-v'astră întreit — a zis — întâi că sunteți Români, a doua, pen-tru-că sunteți Români tineri și a treia, fiind-că sunteți Români ardeleni. Într'ei împrejurările în cari trăiți D-v'astră, a fi Român e, cu adev'rat, un act de eroism“. A sfîrșit prin a îmbărbăta tinerimea și prin a-i arăta calea, ce trebuie să o urmeze dacă voesc să fie spre binele neamului...

Așa au decurs aceste 2 serate, ca decât cari altele rar ni-se va da a petrece aici, în capitala unei țări care nu cu prea mare drag ne ocrotesc la sinul său. Suntem mai mult niște fii vitregi ai unei mascere rele. De aceea ne este atât de binevenit câte-un prilej de acesta, când mai putem și noi uita povara zilelor noastre necăjite și într'un avânt de 'nsuflețire putem trăi câteva clipe de neturburată seninătate. Scurte au fost clipele petrecute împreună cu dl Iorga. Dar' dă-nuitore va fi amintirea lor! Și totdeauna o caldă duiosie ne va cuprinde, când vom gândi la cuvintele d-lui Iorga: „Azi avem o Românie liberă, dar' aproape jumătate din câți Români sunt, și într'ei dinșii cei mai buni dintr'ei Români, nu se găsesc în umbra tricolorului. Ce ne leagă de dinșii? Intrebați ce nu ne despartel? Granițele, cârmuirea, legile, prigonirea apăsătorilor... Dacă însă nici un loc nu-i adună pe frații răsleți, ei se pot întâlni cu gândul sub bolta înaltă a celei mai mărețe biserici: aceea, pe care a înălțat-o brațul viteaz și mintea chibzuită a strămoșilor, în clădirea minunată, pe care nimic nu o pôte dărîma, nici o ură, nici o nerecunos-cință: a trecutului. Aici trebuie să ne adunăm cât de adese-ori, putem a ne închina cui se cuvine și a ne împărtași cu sfânta împătășenie a gloriei românești. *Cine lipsesce dela adunare, acela e străin cu sufletul de noi*“.

Dinu.

FOIȘORĂ

Rostul vieții.

— Cugetări —

de

Leo Tolstol.

(Fine.)

Vieța reșede în împlinirea voinței dumnezeesci. Bine; dar' în ce reșede *voința* acesta?

Tot ce pôte să ne servescă drept țință, e insuficient și imperfect ca voință dumnezeiescă, și formeză numai semnul, indicația unei voințe, nu însă voința înșasi. Muncitoriul singuratic, care contribuie cu munca sa la ridicarea unei clădiri monumentale, nu pôte cuprinde cu mintea sa întregă operă a întreprindătoriului. Și totuși prin el se face! Avem semne, că ne conformăm voinței dumnezeesci, dar' voința înșasi va rămâne pentru noi ascunsă și va forma secret pentru tot-deuna.

Așa trebuie să fie. N'ar exista viață, n'ar exista viață eternă, dacă țința spre care ni-suim ar fi înțelăsă de noi și prin urmare ar fi o țință finală.

Dar' semne ni-s'au dat destule pentru a înțelege că trăim conform voinței dumnezeesci și nu în contra ei; semne atât de sigure, precum e de sigur fr'el care face să m'ergă calul într'o anumită direcțiune.

Primul, cel mai important și cel mai sigur semn e acela pe care nu-l prea băgăm în seamă, anume: *lipsa durerilor sufletesci*. Când omul simte o libertate deplină, neconturbată prin nimica, — duce o viață conform voinței dumnezeesci.

Al doilea semn, care controlează pe cel dintâiu, e neconturbata iubire față de ômeni. Dacă nu simțim dușmănie față de nimeni și știm că nu ne dușmănesc nimeni, fiind-că n'are motiv să ne dușmănescă, — trăim conform voinței dumnezeesci.

Al treilea semn, care iarăși controlează pe cele de mai nainte și e controlat de acestea, este întărirea puterii sufletesci. Când simțim, că viața sufletescă crește într'una și covârșesce pe cea animalică, — e semnul că trăim am'ësura voinței dumnezeesci.

Știm deci, știm apriat și putem să știm, când trăim conform voinței dumnezeesci. Dar' voința înșasi nu o cunoșcem, și trebuie să înțelegem că nu ne este dat să o cunoșcem. N'avem deci să ne precisăm țințe esteriore,

și să le identificăm cu voința dumnezeiescă, chiar să ni-se pară aceste țințe ori-cât de înalte și frumoșe, cum ar fi de es. aducerea omenimei la adevărata credință, întemeierea împărăției ceresci aici pe pământ, demonstra-rea adevăratei vieți plăcute lui Dumnezeu prin exemplul viu dat din partea noastră, etc.

Calul știe apriat, că merge așa cum cere voința stăpânului; dar' voința înșasi n'o cunoște, și vai de el când își închipue că o cunoște. Stăpanul îl abate dela drumul bun de pe soșea și-l trece prin tină și prin cotituri înguste pentru a intra cu el în curtea murdară și tinosă, în care mai sunt și alți cai. Calul știe, că voința stăpânului seu este aceea, se tragă sarcina din trăsura pe drumul de pe șosea. Și calul crede, că m'ănarea lui prin tină, pe cotituri înguste și neplăcute nu pôte fi voința stăpânului, și de aceea se împotrivesce și dă semne de suferințe. El nu știe, că întrarea în curte s'a făcut din partea stăpânului numai pentru-ca să fie dispensat de a mai trage sarcina după sine!

Tot așa m'am împotrivit și eu de multe-ori; mi-am deplâns s'ortea și am condamnat fr'el, care nu mă ducea acolo unde doream eu să fiu dus, și prin acesta suferiam. Și toate acestea numai pentru-că eu îmi imaginam o

realizare precisă a voinței dumnezeesci în lumea acesta. Așa de es. mi-am dat moșia altora, am renunțat la ori-ce lux și duc o viață care pôte să fie viu exemplu despre aceea cum trebuie să trăiescă cineva conform voinței dumnezeesci. Și deodată mă trage cineva la o parte, prin tină, prin strimțore, prin cotituri. Eu sunt de credință, că prin acesta e împedecată și distrusă opera dumnezeiescă, pe când adev'el e, că prin acesta pôte-că tocmai se execută opera, — numai semnele să existe că eu am împlinit voința Domnezeului meu.

Caut să stabilesc imediatele urmări și nu le găsesc, pentru-că nu cunosc miliioane de urmări, mult mai mari, cari au răsărit, din acesta umblare pe căi mie neplăcute.

Trebuie să trăim, pentru-ca să împlinim voința Aceluia, care ne-a dat vieții; și trebuie să ne întocmim viața astfel, ca voința Sa să fie împlinită. Și împlinirea voinței acesteia ne dă drept la viață, sau, pentru a ne es-prima mai clar, ne dă convingerea, că viața noastră nu numai că *are rost*, ci că e chiar necesară, ba neîncunjurat de lipsă și pentru Acela care ne-a trimis în lume pentru a trăi.

Veți întreba: în ce reșede voința acesta și cum se pôte ști dacă o împlinim sau nu? Voința acesta cere dela noi două lucruri; o

Dela sate.

— Fondul bisericeii din Geógiu-Feredeu. —
— 30 Septembrie n.

Comitetul parochial din Geógiu-Feredeu în şedinţa sa extraordinară din 15 Septembrie n. a. c. s'a ocupat şi cu atacarea zidirei din nou a bisericeii noastre de acolo, cu care privilegiu a putut şi pôte cu o viuă bucurie constata, că spre salutarul scop dispune de prezent de un fond de 702 cor.

În scurt timp s'a acuit acest fond şi anume: din venitul curat alor două concerte date de vîguroasă reuniune română de cântări din Orăştie la scâlzile din Geógiu-Feredeu, sub conducerea harnicului ei conducător Dl inv. I. Branga.

Prima concert arangiat la 15 Iulie n. 1900 a adus un venit curat de 215 cor. 40 fil., al doilea, din anul curent, un venit curat de 195 cor. 60 fil. S'a încasat deci de tot spre scopul nobil sus atins, dela ambele concerte frumoasă sumă de 411 cor., la care adăugându-se suma de 291 cor., colectată dela M. st. inteligentă română din Sibiu, prin Dl prof. Dr. V. Bologa, se acopere suma sus cifrată a fondului din cestiune.

Suma de 411 cor., încursă dela concerte e depusă la institutul „Ardelena“, ear' colecta de 241 cor., a dlui profesor Dr. Bologa, la cassa venerabilului consistoriu.

Când subscrisul administrator al susnumitei parochii, întemeiat pe onorifica însărcinare a comitetului parochial vin a aduce la cunoştinţă publică starea prezentă a fondului, totdeauna simt o deosebită plăcere a da fidelă expresiune şi celei mai profunde mulţămiri şi recunoştinţe, atât stătimilor contribuitori, cât şi celorlalţi factori, cari cu învâpăiată dragoste şi-au arătat marimonia şi generozitatea faţă de frumoasă întreprindere a poporului şi scăpătului popor din Geógiu-Feredeu.

Primescă prinosul profundei noastre recunoştinţe vrednicul protopresbiter al Braşovului, P. O. D. I. Petric, — un bărbat distins într-o omenie de bine şi iubitor de năsuinţele de înaintare ale mult cercatului nostru popor, care în vara anului 1899 cercetărd scâlzile Geógiului-Feredeu, — însuşi a sulevat ideea mărării de a se zidi aici o biserică corespunzătoare aşteptărilor sociale locale, şi în conlucrare cu actualul administrator par. D. Pop a stăvilit şi isvôrele de venit pentru crearea fondului de care azi deja dispunem, între cari isvôre stăvilit şi menite pentru înmulţirea fondului, s'a adoptat şi arangierea de concerte în timpul sesonului de scaldă.

Distinsul bărbat a mai cinstit sêrcei biserici şi un frumos epatafir, ţesut cu fire de argint, în preţ de 70 cor., şi la întâiul concert a contribuit şi cu suma de 50 cor.

Cu drept cuvânt s'a învrednicit mai departe de mulţămira şi recunoştinţa noastră Dl inv. I. Branga, zelosul şi dibaciul conducător al reuniunii rom. de cântări, cu frumos renume, din Orăştia, care cu suma de preste

permanentă perfecţionare de sine şi o permanentă cooperare la întemeierea împărăţiei ceresci pe pământ; adică o astfel de ordine de viaţă, ca toţi omenii să se considere de fraţi şi în iubire reciprocă să trăiască împreună.

Pentru a se şti la fie-care acţiune, dacă se împlineşte sau nu voinţa Tatălui, trebuie să se întrebe omul, că ore acţiunea sa promovează totodată şi perfecţionarea proprie (prin înmulţirea iubirii în sinul său) şi întemeierea împărăţiei dumnezeiesci (prin lăţirea iubirii între ceilalţi omeni)?...

Pe scurt deci, rostul vieţii e acela, că fie-care om vieţuitoriu e uneltă în mâna dumnezeirii, uneltă prin care puterea supremă îşi esecută opera sa. Şi de aceea, rostul vieţii reşede în a face ce cere această supremă putere.

Dacă cooperăm sau nu la operă, se pôte şti totdeauna, — constienţa noastră ne spune.

Trebuie să urmăim deci constienţei şi să căutăm să o facem tot mai fină şi mai simţitoare.

Mai bine să rămâi sêrac decât să te îmbogăţeşti din sudorea sêracului.

400 corone încursă dela două concerte — cu corişti sei — feciori şi dragălaşe fetiţe de simpli plugari, însuşi a întemeiat şi a dat viaţă acestui fond cu frumoasă şi nobilă menţiune.

Cu deosebită bucurie relevăm faptul că în bogatul rezultat al concertelor amintite s'a împreunat folosul cu frumosul. Asupra rezultatului moral s'a făcut deja apreprierea obiectivă cu frumoasă şi demnă elogiul la adresa domnului I. Branga şi vrednicului său cor de cântări, şi aşa de data asta o aprepriare amănunţită nu mai are loc şi din parte mi.

Mulţămind tuturor marimonişilor spriginiti ai întreprinderii noastre, — rog pe preabunul Dzeu să le răsplătescă cu cununa dreptăţii, de care pătaşi face pe toţi cei ce iubesc podoba casei sale.

În numele comitetului par. şi al poporului:

Daniil Pop
adm. par.

De pe Valea Hârtibaciului.

— Corespondenţă particulară. —

— 2 Octombrie n.

Sêra de 16/29 Septembrie a. c. a fost o sêră de bucurie şi plăcere pentru noi cei de pe valea Hârtibaciului, ca şi care numai cunoscutul eminent învăţător din centru, Dl Ioan Paicu ne ştie prepara. Eminentele sale calităţi, talentul său înăscut şi minunata dibăcie, cu care ştie satisface publicului, atât în şcolă ca învăţător destoinic, cât şi în societate ca om priceput, n'au lăsat nimic de dorit nici cu ocaziunea producţiunii acesteia teatrale, dată cu tinerimea adunată din Agnita, în sêra Duminecei cu datul sus amintit.

Prin debutul acesta — ca şi prin celelalte tôte, — a câştigat simpatia publicului mare român, până prin mari depărtări, în aceste părţi ale archidieceiei; ear' naţionalitatea şi în special inteligenţa sâsescă din centru a început a preţui poporul român şi vrednica tinerime română de acolo — după adevărata ei valoare. — Căci pană la venirea vrednicului învăţător Paicu aici, cugetam — după cum s'a exprimat ore când un preot, că tinerimea română din Agnita e bună numai de a fi fudulă şi nu e în stare de a face un lucru bun; astăzi suntem convinşi, că tinerimea acesta a fost cărbune sub spuză, din care după multe greutăţi Dl Paicu a aprins un foc sacru.

Despre aceea, că la câtă perfecţiune i-a adus Dl Paicu, ni-au dovedit succesele strălucite la tôte petrecerile date, precum şi la acesta din întrebare. S'a predat o programă foarte bogată şi variată, cu o deplină esactitate, şi anume: două piese teatrale, 4 cântări, o declamaţie şi predarea Anecdotei de Speranţă „Tiganul Împărat“, de către următorii: A. Savu, V. Parău, L. Bunea, M. Mihail, A. Mihail şi E. Armean. Apoi: Inv. I. Paicu, I. Tomuţa, C. Radu, G. Hărtoagă, S. Drăgan, Pampu, Păcurar, A. Hurdubeţiu şi V. Varga.

În anuţa s'a produs minunat de bine Dna Anuţa Savu soţia cand. de preot Savu Ioan atât în rolul Safticeii cât şi ca „Ingeru“. De câte ori apărea pe bină era aplaudată. Apoi Dşóra Vict. Parău, M. Mihail, L. Bunea şi C. Radu. Ce să mai spunem despre rolurile ce le avuse Dl Paicu?! Peana mea e cu mult mai puţin desteră decât a pute descrie exact predarea rolului de „Conte“ prin Dl Paicu. Apoi declamarea poeziei „Noi vrem pământ“, fiind îmbrăcat în un frumos costum românesc până la opincă. Dar' efectul cel mare l'a produs cu anecdota „Tiganul împărat“, — Când se deschide cortina şi vedem un tigan corturar călare pe un cal într-o pădure, isbucnim în frenetice aplause. Destul va fi, dacă voui spune, că aprôpe 5 minute n'a putut vorbi nimic Tiganul (Dl Paicu) călăreţ de hohotele şi aplausele generale.

Ca să nu se pară însă, că esagerez las să urmeze cuvinte ce am auzit rostindu-se din gurile inteligenţei sâseşti din Agnita, ca: Judele de pace, Notar, Cassar etc. De câte ori apărea pe bină Dl Paicu isbucniau în „Hoch Paicu!“ „Să trăiască Herr Lehrer!“ ş. a. Doi Domni de poiaşie se duc şi-i gratulează ulterior, unul — desigur prieten bun al sus numitului învăţător Paicu — se exprimă astfel „Puţin drazu tot este în Dta!“ Ear' altul spunea aşa: „Noi avem 8 învăţători şi toţi 8 nu fac cât face al Românilor!“

Numai astfel de purtare e şi vrednică apoi de stimă şi recunoştinţă! Numai prin astfel de fapte demne şi câştigă omul simpatia poporului român de rënd, ceea ce o are câştigată Dl Paicu. Căci precând la petrecerea primă ce o dăduse dînsul în Agnita acum 4 ani, se prezentase la ea — de sine înţeles numai de curiozitate — mai mulţi indivizi de naţionalitate străină şi numai puţine opinii, — la cele 3 petreceri din urmă date de Dsa, — de naţionalitatea, — ear' suntem nu cercetaţi, ci învidiaţi, — ear' românimea de prin satele din împrejurime se presintă în număr tot mai considerabil. Inteligenţa română însă nu prea premerge cu exemplu. Căci am remarcat prezenţa numai a On. Domni preoţi: Gavrea din Bendorf, P. ală Şalumberg, Părau, Agnita, Alecsandru Ilimbu, Popoviciu Răchisnă şi Holerga Măgarei. Ear' dintre laici Dnii teologi absoluţi, şi învăţători: Savu, Hărtoagă, Holerga, Suciu, Domniţian şi Pinte.

În fine nu află cuvinte mai potrivite de a-mi fini raportul decât cu cuvintele ce le exprimase părintele Alecsandru în toastul său, ce l'ţinuse la masa comună: „Dl inv. Ioan Paicu din centru, nu e numai fala Agniţenilor, ci mândria tractului întreg. Căci premerge cu exemple tuturor învăţătorilor din tract!“ Într'adevăr, de când avem cei de p'aci fericirea a avé într-o noi pe Dl Paicu, am început a ne mişa şi noi de prin împrejurime, aci cu câte o imitaţie a seratelor sale, a petrecerilor de felul acesta şi a altor lucruri bune; căci cine va pute susţine, că înainte cu 5—6 ani Valea-Hârtibaciului nu era mută ca glia?! Numai înainte, că noi vom urma!

Vecinul.

NOUTĂŢI

Deschiderea anului şcolar la seminarium. De-şi prelegerile la seminarium Andrean s'au început încă din luna trecută, totuşi deschiderea solemnă a anului şcolar s'a făcut abia ieri. După serviciul divin elevii s'au întrunit în sala cea mare, unde nu peste mult sosind înaltpreaşanţia Sa metropolită, însoţit de asessorii consistoriali Z. Boiu, N. Cristea, M. Lazar, M. Iovan, M. Voilean, de Magn. Sa Dr. At. Marienescu, jude de tablă în pensiu, şi de secretariul consistorial Dr. E. Cristea, şi întâmpinat de corpul profesoral, directorul Dr. E. Roşca prin un discurs bine compus, în care a insistat deosebi asupra caracterului preoţiei şi învăţătorimii noastre, citând în această privinţă discursul rostit de I. Vulcan la adunarea generală din est an a „Societăţii pentru fond de teatru român“, a declarat anul şcolar de deschis. Dl director a fost răsplătit cu repetite „Trăescă!“ Luând apoi cuvântul înaltpreaşanţia Sa, după sfaturi înțelepte şi adevărat părintesci, date elevilor stăit în ceea-ce priveşte scopul venirii lor în seminarium, al pregătirii pentru frumoasă chiamare de luminători ai poporului, şi asupra viitoarelor lor activităţi pe această carieră, îi îndemnă şi îmbrăţează să treacă în seminarium, spre fericirea lor şi a bisericii vie, şi spre mulţămirea şi mângăierea părinţilor lor, profesorilor lor şi spre a înaltpreaşanţiei Sale mulţămire, care speră să aibă în ei tot atâta vrednicie şi zeloşi tovarăşi de muncă. Vorbirea înaltpreaşanţiei Sale a fost entusiast aclamată din partea tuturor celor prezenţi.

Hirotoniri. Înaltpreaşanţia Sa metropolită a hirotonit ieri într-un presbiter pe candidatul la preoţie Andrei Badiu, ales paroch în Murş-Uioara, ear' azi pe candidatul George Simplăcean, ales paroch în Cornăţel.

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a studenţilor de la gimnasiul gr. or. român din Braşov pentru anul şcolar curent s'a constituit în modul următor: president profesorul Marcu Jantea, vice president Ioan Tohăneanu st. cl. VIII., secretar prim Ioan Rafiroiu st. cl. VIII., secretar al doilea Victor Muntean st. cl. VII., cassariu Traian Stoica st. cl. VII., controlor Nicolae Constantin st. cl. VIII., bibliotecariu Trandafir Scorobet st. cl. VIII., vice-bibliotecariu George Giuglea st. cl. VII. În comisiunea literară: P. Nistor, G. Popp, C. Sulică, st. cl. VIII. În comisiunea bibliografică: On. Ghibu st. cl. VIII. şi G. Crăciun st. cl. VII.

Esposiţie de pictură. Zilele acestea Vineri, Sâmbătă şi Duminică şcolă de desemn şi pictură a dşorei Laura Vlad a arangiat în sala museului oraşenesc din loc (strada Harteneck Nr. 1) o frumoasă esposiţie de desemnuri şi pictură.

Hymen. Iuliu Holdér şi Emilia Ioanovici — fidanţaţi.

Recunoştinţa. Sêptemăna trecută a fost înmormântat în cimiteriul din Bresslau căpitanul Erdmann. Când era sêi fie lăsat cosciugul în grôpă s'a furisat printr-o public distins o biată femeie îmbrăcată foarte simplu şi plângând amar a pus pe cosciug o cunună de flori, cu inscripţia: *Salvatorului copilului meu.*

Femeia era mama copilăşului pe care căpitanul Erdmann înafăra cu această ani, scăpase din valurile Oderei. Căştia simplă, dar' sinceră faptă de recunoştinţă adevărată, a făcut profundă impresiune asupra publicului.

† Ioan Basarab, paroch gr. or. în Vaideiu, a răposat Mercuri (2 Octombrie n.) în etate de 76 ani. A servit bisericeii sale cu zel şi devotament 45 de ani. — Afe-şi drepta răsplată la Tatăl ceresc.

Profesor ucis. Se scrie din Reghin, că profesorul suplent Vilhelm Goldner a dat în cêrtă cu locotenentul de gendarmi Agh Béla, ear' dela cêrtă trecând la pâruielă, locotenentul a scos sabia şi a tăiat în cap pe profesorul. Dus la spitalul din M. Oşorheiu, rănitul a murit pe drum, înainte de a fi sosit la spital.

Noi doctori „honoris“ ai universităţii din Budapesta. M. Sa a conces universităţii din Budapesta, ca din privilegia angariilor şi înfiinţarea regatului ungar, să conferescă titlul de *Doctor honoris causa* următorilor: lui Daruiváry Alajos, al doilea president de Curie, în pensiu, şi lui Adolf Prins, profesor ordinar la universitatea din Bruzella: din tôte ştiinţele juridice; lui Horanszky Nándor din tôte ştiinţele de stat, şi lui Francisc Xaver Kraus, profesor ordinar la universitatea din Freiburg, din dreptul canonic.

Mort la alegerea de deputat. Mátray József, primarul districtului VI. al Budapestei la alegerea de deputat dietal din acest district funcţiona ca bărbat de încredere pentru constatarea identităţii alegătorilor. Pe la unsprezece ore Mátray a căzut jos subit, abia putând rosti: Mi-e rău... I-au grăbit în ajutoriu trei medici, dar' zadarnic, după agonie de o jumătate oră a răposat. Căpătase apoplexie de inimă.

† Dna Stubel. Alaltăieri a răposat în Hirling, lângă Closternenburg, vêduva Stubel, sôra lui Ioan Orth (archiducele Ioan). De când ficea-sa, ballerina Maria Stubel, s'a perdut în Ocean împreună cu soţul ei, bêtărna Stubel s'a retras de lume de tot şi în sâtuţelul Kirling îşi jelea singură pe ficea-sa.

Printul Mirko nu se 'nsoră. Din Cetinje, „din parte competentă“, se dementează ştiria despre pretinsa căsătorie a printului Mirko cu mare-duce rusescă Elena. Asemenea se dementează şi ştiria despre măritarea princesei Xenia după principele Ferdinand al Bulgariei.

„Pravoslavniij“... redivivus. Organul de propagandă rusescă în România, „Pravoslavniij Vostok“, despre care se scrisese că şi-a sîstat apariţia, a reînviat. Redactorul Ilici, care fusese pofit peste graniţă, s'a reîntors la Bucureşti şi a început de nou să redacteze Vostocul rusesc. Ce e mai ruşinos, e faptul că şi un pretins român moldovean, Alexandru Brăescu de la Scurta, colaborează la organul propagandei rusesci.

Panică în casarmă. În casarma din Alba regală un infanterist cu numele Iosif Tieger, într'un acces de nebunie Marţi a rănit cu sabia câţiva tovarăşi de odaie, ear' după ce l'au desarmat de sabie a luat puşca, la ce soldaţi au fugit din odaie, ear' nebunul a puşcat după ei, nimerind pe unul în fluierul piciorului. Oficiul de serviciu, care intrase la el sê-l desarmeze, numai eşind repede din odaie a scăpat cu viaţă. Asupra unui alt soldat, care se apropiase de ferestă, încă a puşcat, dar' din norocire nu l'a nimerit. Într'aceea sosind locotenentul V. Giffing a dat sê intre în odaie, dar' în pragul uşii a fost nimerit de glonţ. Puterea puşcaturii a fost aşa de mare, că glonţul a trecut mai întâiu prin usciorul uşii, gros de 15 centimetri, apoi prin peptul locotenentului şi isbind apoi în pârtelele din lăptea opusă a casarmei s'a oprit în zid. Nebunul a eşit apoi în ambît şi ameninţa cu împuşcare pe toţi. Vêzând soldaţii că nu l'pot desarma, s'au hotărît sê-l împuşce. Caporalul Mányai a luat o puşcă şi din ferestra odăii unde se refugiaseră soldaţii, a ţintit. Nebunul a observat şi a ţintit şi el, dar' caporalul l-a prevenit. Tieger nimerit în grumazi a căzut jos. A fost apoi pricat şi dus în spital.

[212] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. din filia *Viscri* protopresbiteratul Cohalmului, se escrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Dela credincioșii gr. or. prin repartitie 242 cor., ajutoriu dela stat votat în anul 1901 sub Nr. 51.137 358 cor., cu totul 600 corone, cuartir și lemnele trebuincioase de încălzit.

Dela învățător se recere calificația conform legii și este deobligat a ține în Dumineci și sărbători strănă în biserică și a cânta cu copii de școală la sf. liturgie.

Pentru de a face cunoștință cu poporul și a-și arăta desteritatea și în cântările și tipicul bisericesc concurenții au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică, înainte de ziua alegerii.

Rugarea de concurs împreună cu documentele necesare sunt a se adresa Preaonoratului oficiu protopresbiterat gr. or. al Cohalmului în termenul deschis.

Viscri, în 9 Septembrie 1901.

Comitetul parochial gr. or.:

Jeronim Buzea Dumitru Becheș
preot președ. notar

Vidi!

Nicolau D. Mircea,
protopop

Nr. 4331/901 Prt. cerc. supr. [211] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de *vicenotar* sistemizat în comuna mică *Cărpiniș*, cercul Mercurea, comitatul Sibiu, se escrie concurs prin această cu următoarele emolumente:

1. Salariu anual 600 cor.
2. Locuință liberă.
3. 6 stângeni lemne de foc.
4. Taxele satorite prin statut după lucrările private.

5. În cazul denumirii ca matriculant, său ca matriculant-locuitor de stat un onorar, care se va sistemisa.

Vicenotarul ales are de a îndeplini și sub responsabilitate proprie și sub controla

notarului cercul lucrările împreună cu întreaga administrare a comunei *Cărpiniș* precum și lucrările private lui împărțite.

Cereri concursuale instruite cu documente de calificațiune, despre cunoștința limbilor și ocupațiunea lor de până acuma au de a se prezenta subscrisului până în 22 Octombrie a. c.

Mercurea, în 30 Septembrie 1901.

Pretorul cercul suprem:

Mangesius

Nr. 528

[210] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc vacant din *Totou* protopresbiteratul Alba-Iuliei se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt 600 cor. cuartir în edificiul școlar și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiterat în termenul de sus și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Alba-Iulia, 6 Septembrie 1901.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parochial.

Florian Rusan
adm. prot.

Nr. 114—901.

[208] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului al doilea de paroch în parochia *Brad*, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate la cōla *B.*, pentru întregirea venitelor dela stat. Dela concurenți se cere să aibă pregătirea de 8 cl. gimnaziale.

Concurenții au să așternă suplicele instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiterat și a se prezenta cu 8 zile mai înainte de alegere într-o zi de Duminecă ori sărbătoare, pentru a cânta respective a celebra și cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parochial oficiul protopresbiterat gr.-or. al Zarandului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmōsele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani**. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria Tipografiei archidieceșane.

Op premiat de Academia Română.

Semințe

din

Agrul lui Christos.**Cuvântări bisericesci**

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: **cuvântări la tōte Duminecile de preste an.**

„ II.: „ „ „ **prasnicele și sărbătorile, precum și la casuale bisericesci.**

„ III.: **cuvântări la înmormântări parastase etc.,**

Prețul fiecărui tom 3 corone și porto postal.

Se află de vîndare la **autorul** și la

Tipografia și librăria Archidieceșană Sibiu

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1901.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	7.20	6.20	6.20
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapesta (gara centrală).		7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.50	10.00	2.15		Budapesta (gara centrală).		6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok		3.22	11.44	3.25	5.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
1.33	10.38	11.33	12.47		P. Ladány		12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.05	7.11	sos.	Arad	pl.	9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35		sos.		sos.	8.57		10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd	sos.	10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46			Glogovaț		8.45		10.33	—
4.38	12.48	3.03	2.50		Rév		1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06			Gyorok		8.24		10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Bratca		9.32	7.47	10.08	1.34	5.14	—	7.16			Pauliș		8.12		10.00	—
5.43	—	4.06	—		Ciucia		9.11	—	9.50	—	5.35	12.49	7.29			Maria-Radna		7.57		9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin		8.37	7.09	9.19	12.52	5.37	—	7.55			Conop		7.22		9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.		7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11			Bêrzava		7.05		8.57	—
8.18	—	6.39	5.42		Cluș	pl.	6.54	5.41	7.37	—	6.58	1.46	8.51			Soborșin		6.75		8.15	2.31
8.83	3.50	6.59	5.55	sos.	Apahida	sos.	6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19			Zam		5.50		7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Ghirîș		5.24	—	6.45	10.46	7.52	—	9.43			Gurasada		5.23		7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Cucerdea	pl.	5.02	—	6.27	—	8.08	3.27	—			Ilia		5.13		7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Ujóra		3.40	—	5.12	9.23	8.26	—	9.52			Branicica		4.49		6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50		Vințul-de-sus		3.11	—	4.43	8.54	8.52	2.54	10.42			Deva		4.27		6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52	sos.	Aiud	pl.	3.04	—	4.33	8.49	9.06	3.06	10.46			Simeria (Piski)		4.12		6.05	1.00
11.03	6.40	11.40	7.56		Teiuș	sos.	2.58	—	4.27	—	9.52	3.32	11.35			Orăștia		3.33		5.09	12.12
11.12	6.48	11.50	—		Crăciunel		2.51	—	4.20	—	10.16	—	11.56			Șibot		3.13		4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16	sos.	Blaș (ungh. Têrnavei)		2.29	—	3.59	8.23	10.38	4.00	12.16			Vințul de jos		2.53		4.34	11.40
11.52	7.32	12.46	8.32	pl.	Blaș		2.07	—	3.38	8.06	10.54	4.25	12.34			Alba-Iulia		2.33		4.17	11.13
12.24	—	1.43	8.37	sos.	Micăsasa	pl.	1.42	—	3.02	8.00	11.30	—	1.05			Teiuș	pl.	2.		3.43	—
12.53	—	2.17	—		Copșa-mică	sos.	1.09	—	2.36	—											
1.02	—	2.26	9.04		Mediaș		12.56	—	2.26	7.35											
1.14	—	2.36	—		Elisabetopol	pl.	12.49	—	2.16	—											
1.45	—	3.14	9.31		Sighișoara	sos.	12.11	—	1.44	7.08											
2.01	—	3.33	9.43	sos.	Hașfalău	pl.	11.50	—	1.25	6.56											
2.15	—	3.48	9.47	pl.	Homorod	sos.	11.14	—	1.06	6.50											
2.33	—	4.08	10.01		Agostonfalva		10.55	—	12.49	6.37											
3.04	—	4.45	10.25		Apaja		10.24	—	12.18	6.16											
3.40	—	5.27	10.53	sos.	Feldioara	pl.	9.45	—	11.40	5.49											
3.47	—	5.43	11.—	pl.	Brașov	sos.	9.35	—	11.33	5.42											
4.03	—	6.08	11.14		Timiș		9.12	—	1.16	5.28											
5.35	—	7.52	12.26		Predeal	pl.	7.44	—	10.03	4.23											
6.15	—	8.32	12.58		București	sos.	7.03	—	9.22	3.50											
6.43	—	9.09	1.16				6.38	—	8.57	3.35											
7.16	—	9.40	1.35				5.53	—	8.27	3.15											
8.—	—	10.25	2.09	sos.			5.08	—	7.48	2.45											
3.55	—	11.—	2.19	pl.			9.27	—	6.00	2.18											
4.40	—	12.26	3.01				8.17	—	4.05	1.42											
5.10	—	1.11	3.31				8.20	—	3.32	1.12											
11.55	—	8.05	9.10	sos.			3.05	—	7.50	9.15											
Buc.	—	—	—				—	—	—	—											